

ската общност означава брачни съюзи между представители на различни родове, но в границите на съответната циганска група. Традиционните групи със силно запазено самосъзнание за принадлежност към циганската общност стриктно спазват ендегамия, която им гарантира еднородност и обособеност на групата спрямо останалите. Най-добре изразена е тя на метагрупово ниво – “... абсолютно забранени са браковете между трите рязко противостоящи си една на друга общности – отседнали цигани (“йерлии”), “кардараши” (бивши чергари) и “рудари” (т.нар. румънски цигани)”¹⁴⁸. Вътре в метагруповите обединения е възможен и допускан брак между отделните групи. Всички изследователи отбелязват тази типична за общността черта въз основа на богата и подробна информация от своите респонденти – “важно е тя (*булката*) да е от нашите, да сме от една кръв”. Смесените бракове са осъждани и неприемани. Сключилите такива бракове “много са се изложили” и вече не се смятат за чисти цигани, те са “броени хора”, които са изолирани от груповата общност и обикновено се заселват вън от нея¹⁴⁹. Информацията на специалистите се потвърждава и от респондентите в хода на собствените теренни проучвания – “Женим се само в рамките на групата, между различни родове. Знаем се къде има от нашите и само с тях се сватосваме” (представител на кардарашите); “Булката трябва да е от нашите. В никакъв случай не даваме да се женят за някой от “йерлиите.” (представител на влашките цигани); “Момчето трябва да си вземе булка от своята нация, много рядко е да се ожени за такава от друга нация. Роднините не са съгласни с момчето. Момичета по-трудно се дават на чужди” (информаторка от “хорохане ромà” с преферирано турско самосъзнание).

Стремежът към ендегамия и отношението към екзогамията не са еднакви при всички цигански групи. Те са детерминирани най-вече от мястото, което заема групата в йерархичната система на циганската общност. Големите групи със силно изразена идентичност

¹⁴⁸ **Марушиакова, Е.** Отношения между циганските групи в България. – В: Етническата картина в България (Проучвания 1992 г.). С., 1993, с. 12.

¹⁴⁹ **Марушиакова, Е., В. Попов.** Циганите в България. С., 1993, с. 122; **Съботинова, Д.** Семейник или колелото на живота. Силистра, 2002, с. 201; **Иванова, Е., В. Кръстев.** По дългия път на живота... Живот с другите. Стара Загора, 2006, с. 226.